

Несналажење бивших Југословена међу рушевинама европске уставне демократије

1. Како су грађани држава чланица ЕУ постали “најусамљенији људи на свету”?

“Уколико би владе себи допустиле да буду везане одлукама својих парламената, распад Европе би био извеснији исход него дубља интеграција” - ова изјава бившег италијанског премијера Марија Монтија својевремено је повредила демократска осећања многих посматрача. Међутим, једини прави грех те изјаве јесте што је сувише неспретно и искрено обелоданила опште уверење европских управљача: да су уставна демократија и њене институције постале туђе духу времена и као такве објективна препрека на путу ка „све ближеј унији народа Европе“. Заиста, политичке партије, синдикати, референдуми, национални парламенти и уставни судови делују све незграпније и излишније у данашњој Европи. Док је грчки парламент доносио антикризне законе на захтев тројке, испред зграде Парламента огроман број грађана из свих друштвених слојева, најразличитијих идеолошких опредељења, имигранти и староседеоци, млади и стари, одбацивали су наметнуте мере штедне непосредним гласањем као у Солоновој Атини.

У Италији је око 30% грађана гласало за клоуна чије је учешће на изборима за једини циљ имало да покаже бесмисао читавог политичког система. Пресуде уставног суда Португала којима се обарају одлуке владе те земље донете на захтев Тројке биле су праћене не само оштрим негодовањем европских и немачких званичника већ и наглим растом државног дуга на финансијским тржиштима.

У чувеном делу „Стари режим и револуција“ Токвил објашњава како се нечујно и без великих историјских ломова угасио “животворни пламен” старог света провинцијских и сталешких скупштина, редова, цехова, класа, магистрата, племића и властелина. Те

древне установе вековима су обезбеђивале поредак, прикупљале и разрезивале порезе, пружале могућност грађанству и племству да учествују у политичком одлучивању, градиле путеве, пресуђивале у споровима, доносиле законе, одржавале јавни ред и бринуле се о убогим житељима. Како су онда без борбе дозволиле да њихово место заузме Краљев савет, установа која делује у тако дубокој сенци да је “историја једва и примећује”? Како се десило да ова установа, сачињена од људи средњег или ниског порекла, неприметно преузме улогу врховног суда, највишег административног суда, законодавне и извршне власти?

Један део одговора лежи у чињеници да је централизацију моћи у рукама Краљевог савета било тешко разабрати међу делићима старих другостепених власти, редова, класа, професија и породица које су иако лишене свог “животног принципа” и даље прекривале друштвено тело Француске. Други део одговора Токвил проналази у томе што је стари режим остао без поузданог бранитеља – онога што Карл Шмит назива “чуварем устава”. Умирено задржавањем старих привилегија племство се одрекло одговорности да се брине о животу својих поданика; грађанство је у централизацији надлежности надлежно сачинило приватне својине и осигурања услова пословања, док је монарх у растакању дотадашњих друштвених веза видео начин учвршћивања контроле над поданицима; коначно, француски сељак, тај “најусамљенији човек на свету”, остаје немоћни посматрач ишчезавања старог света.

Невидљиви владар Европске уније

Пише: Бојан Ковачевић
уторак, 17 фебруар 2015 08:06

[Illegible text]

Невидљиви владар Европске уније

Пише: Бојан Ковачевић
уторак, 17 фебруар 2015 08:06

Невидљиви владар Европске уније

Пише: Бојан Ковачевић
уторак, 17 фебруар 2015 08:06

Невидљиви владар Европске уније

Пише: Бојан Ковачевић
уторак, 17 фебруар 2015 08:06

